

**CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU**

mun. Chișinău, str. Teilor 4, MD - 2043

www.instante.justice.md

Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

No 4-35/16-1133 din 11-05-16

**CHISINAU
COURT OF APPEAL**

4 Teilor str. Chișinău, 2043

www.instante.justice.md

Tel. (022) 409-209, e-mail: cac@justice.md

**Curtea Constituțională
Str. Alexandru Lăpușeanu 28**

Onorată Curte, prin prezenta, Curtea de Apel Centru vă remite încheierea emisă pe marginea sesizării privind excepția de neconstituționalitate precum și sesizarea privind excepția de neconstituționalitate ridicată în cadrul procesului de contencios administrativ, dosar nr. 3a-1094/24, intentat ca urmare a cererii de apel declarate de Consiliului Concurenței al RM împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 10 iulie 2023, pronunțată în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Firma „Diazchim” S.R.L. împotriva Consiliul Concurenței acțiuni privind controlul legalității actelor administrative ale administrației publice centrale de specialitate.

Anexă:

1. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate în original.
2. Copia Încheierii din 27 ianuarie 2025 pe 3 file.

Judecător

Bostan Angela

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, 28

SESIZARE

privind excepția de neconstituționalitate

a unor prevederi din art. 5 alin. (3) din Legea concurenței nr. 183 din
11.07.2012 în redacția actuală a legii (anterior alin. (5) art. 5 al Legii).

prezentată în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție

I. Autorul excepției de neconstituționalitate¹

Persoană juridică

Denumirea: **“Diazchim” SRL**

Reprezentant (dacă este cazul): **Avocat Dmitric Anatolie**

Telefonul și e-mail reprezentantului (vor fi anonimizate)

Instanța de judecată

Denumirea instanței de judecată/sediu: **Curtea de Apel Centru**

Judecător/complet de judecată: **Bostan Angela**

Adresa instanței de judecată: **MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor, 4**

II. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

1. La 16.07.2020, Plenul Consiliului Concurenței a emis Dispoziția nr. 22, semnată de către Președintele Consiliului – Răducan Marcel prin care a dispus: 1. a iniția investigația referitor la semnele încălcării prevederilor art. 5 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 la comercializarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților pe teritoriul Republicii Moldova.
2. La 26.03.2021 Plenul Consiliului Concurenței a emis Decizia nr. DA-22/20-09, prin care a constatat încălcarea de către “Diazchim” SRL prevederilor art. 5 alin. (1), alin. (3), lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012 cu dispunerea aplicării unei amenzi întreprinderii „Diazchim” SRL în conformitate cu prevederile art. 71-73 din Legea concurenței nr. 183/2012.
3. La 12.04.2021 „Diazchim” SRL a înaintat acțiune în contencios administrativ prin care a contestat atât Dispoziția Plenul Consiliului Concurenței nr. 22 din 16.07.2020 dar și Decizia nr. DA-22/20-09 din 26.03.2021 prin care a solicitat:
 - A anula Dispoziția nr. 22 din 16.07.2020 emisă de către Plenul Consiliului Concurenței;
 - A anula pct. - le 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14 din dispozitivul Deciziei nr. DA-22/20-09 din 26.03.2021 emisă de către Plenul Consiliului Concurenței;
4. La 10.07.2023 judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, urmare a examinării cauzei în fond, a emis Hotărîrea nr. 3-1039/2021 prin care a hotărît:
 - Admiterea acțiunea în contencios administrativ înaintată de „Diazchim” SRL împotriva Consiliului Concurenței al RM cu privire la anularea dispoziției Plenului Consiliului Concurenței nr. 22 din 16.07.2020, anularea punctelor 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14 din dispozitivul Deciziei nr. DA-22/20-09 din 26.03.2021 emisă de către Plenul Consiliului Concurenței;
 - Anularea dispoziției Plenului Consiliului Concurenței nr. 22 din 16.07.2020;
 - Anularea pct. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14 din dispozitivul Deciziei nr. DA-22/20-09 din 26.03.2021 emisă de către Plenul Consiliului Concurenței
5. În dezacord cu soluția instanței de fond Consiliului Concurenței a contestat-o cu apel solicitînd casarea hotărîrii instanței de fond cu emiterea unei noi

decizii prin care acțiunea formulată de către „Diazchim” SRL să fie respinsă ca neîntemeiată

6. La moment cauza este pendinte pe rolul Curții de Apel Centru

III. Obiectul sesizării

Obiectul prezentei sesizări în reprezintă controlul constituționalității textului de la art. 5 alin. (3) al Legii Concurenței nr. 183 din 11.07.2012 și anume a sintagmei (condiționalității) – **“Dacă s-a stabilit”**, sub aspectul caracterului permisiv al textului în admiterea arbitrariului de către autoritatea publică

Articolul 5 din Legea Concurenței nr. 183 din 11.07.2012 în vigoare la data formulării prezentei Sesizări este expus după cum urmează:

Articolul 5. Interzicerea acordurilor anticoncurențiale

(1) Sunt interzise, fără a fi necesară o decizie prealabilă în acest sens, orice acorduri între întreprinderi sau asocieri de întreprinderi, orice decizii ale asocierilor de întreprinderi și orice practici concertate (denumite în continuare acorduri) care au ca obiect sau efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței, în special cele care:

- a) stabilesc, direct sau indirect, prețurile de cumpărare sau de vânzare ori orice alte condiții de tranzacționare;
- b) limitează sau controlează producția, comercializarea, dezvoltarea tehnică sau investițiile;
- c) împart piețele sau sursele de aprovizionare;
- d) participă cu oferte trucate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte;
- e) aplică, în raporturile cu partenerii comerciali, condiții inegale la prestații echivalente, creând astfel acestora un dezavantaj concurențial;
- f) condiționează încheierea contractelor de acceptare de către parteneri a unor prestații suplimentare care, prin natura lor sau în conformitate cu uzanțele comerciale, nu au legătură cu obiectul acestor contracte.

(2) Acordurile interzise în temeiul prezentului articol sunt nule de drept.

(3) Dacă s-a stabilit că acordul are ca obiect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței, existența unor efecte anticoncurențiale nu trebuie demonstrată de către Consiliul Concurenței pentru a constata că există o restrângere a concurenței în sensul prezentei legi.

(4) Prin natura cartelurilor, ca fiind cele mai grave acorduri anticoncurențiale, se prezumă că acestea, prin obiectul lor, au capacitatea de a împiedica, restrânge sau denatura concurența.

Autorul prezentei sesizării consideră că: Textul normei de la art. 5 alin. 3) al Legii Concurenței și anume condiționalitatea **“Dacă s-a stabilit”**, contravine Constituției și anume art. art. 1 alin. (3), 9 alin. (3), 20, 126 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

Articolul 1 Statul Republica Moldova

(3): Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate

Articolul 9 Principiile fundamentale privind proprietatea

(3) Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sînt factorii de bază ai economiei.

Articolul 20 Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 126 Economia

(2) Statul trebuie să asigure:

a) reglementarea activității economice și administrarea proprietății publice ce-i aparține în condițiile legii;

b) libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție;

c) protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară;

d) stimularea cercetărilor științifice;

e) exploatarea rațională a pământului și a celorlalte resurse naturale, în concordanță cu interesele naționale;

f) refacerea și protecția mediului înconjurător, precum și menținerea echilibrului ecologic;

g) sporirea numărului de locuri de muncă, crearea condițiilor pentru creșterea calității vieții;

h) inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine.

IV. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Articolul 5 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 interzice acordurile anticoncurențiale.

La rândul său, alineatul (3) al articolului 5 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, în redacția actuală, în concepția legiuitorului vine să „scutească” autoritatea concurențială de obligația de a demonstra existența unor efecte anticoncurențiale. Astfel, doar prezența pretinsului acord care ar avea ca obiect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței constituie temei suficient pentru a se concluziona asupra restrîngerii concurenței în sensul prezentei legi.

Înaintînd prezenta sesizare, autorul nu pretinde că, pentru a fi demonstrată încălcarea concurenței „după obiect”, autoritatea concurențială ar trebui să efectueze în mod obligatoriu și investigarea efectelor pe care le-ar fi provocat prezența unui potențial acord anticoncurențial, ci accentul în această sesizare este pus anume pe textul „Dacă s-a stabilit...”.

Considerăm că textul normei de la art. 5 alin. (3) din Legea nr. 183 din 11.07.2012 permite autorității concurențiale să utilizeze arbitrariul în cadrul investigațiilor privind un pretins acord anticoncurențial.

La fel, susținem că sintagma „Dacă s-a stabilit...” are un caracter ambiguu, care, în mod inevitabil, duce la încălcarea principiului securității juridice.

În acest sens menționăm că principiul securității juridice, ca element al statului de drept, impune ca legea să fie formulată clar, previzibil și să nu lase loc unor interpretări arbitrare ale autorităților.

Curtea Constituțională a subliniat în mod constant că dispozițiile legale trebuie să fie suficient de clare pentru a permite destinatarilor să își adapteze conduita. Lipsa clarității și previzibilității poate duce la încălcarea art. 1 alin. (3) și art. 20 din Constituție.

Sintagma „Dacă s-a stabilit” că un acord are ca obiect... ridică mai multe probleme:

- nu precizează cine stabilește, în ce condiții și cu ce standard de probă;
- nu stabilește criterii minimale de diferențiere între acordurile „prin obiect” și cele „prin efect”;
- nu limitează sfera acordurilor ce pot fi calificate „prin obiect” la acele forme inerent nocive concurenței (cartel de preț, împărțire de piețe etc.).

Practica în materie de concurență subliniază că delimitarea „obiect/efect” este esențială și trebuie realizată cu rigoare, deoarece de ea depinde întinderea sarcinii probei și intensitatea controlului asupra acordurilor între întreprinderi.

Prin formularea laconică „Dacă s-a stabilit...”, norma transferă Consiliului Concurenței o marjă foarte largă de apreciere, fără repere legale clare. Mai mult, aceasta permite reținerea caracterului „prin obiect” prin simple afirmații sau formule stereotipe, neancorate într-o analiză juridică și economică verificabilă.

Această imprecizie normativă este incompatibilă cu exigențele de claritate și previzibilitate ce decurg din art. 1 alin. (3) din Constituție.

Risc de prezumție aproape indiscutabilă (de necombătut) și atingerea dreptului la un proces echitabil (art. 20)

Formularea art. 5 alin. (3) („Dacă s-a stabilit că un acord are ca obiect... existența unor efecte anticoncurențiale nu trebuie demonstrată...”) creează riscul ca „stabilirea” acestui obiect să funcționeze, în practică, ca o prezumție aproape indiscutabilă în favoarea Consiliului Concurenței.

În loc ca „obiectul” anticoncurențial să rezulte dintr-o analiză reală, juridică și economică a conținutului acordului și a contextului său, autoritatea poate fi tentată să opereze cu simple formule-tip („acord prin obiect”), după care să considere sarcina probei practic epuizată, fără a mai examina efectele concrete și fără a permite întreprinderii să demonstreze că acordul nu este, în mod evident, nociv concurenței.

În jurisprudența sa, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) respinge în mod constant tocmai acest tip de automatism.

Astfel, în cauza C-209/07, BIDS (20.11.2008), Curtea a reținut că o restrângere „prin obiect” există numai dacă, „prin natura sa”, acordul dezvăluie un grad suficient de nocivitate pentru concurență, ceea ce impune analiza conținutului său, a obiectivelor urmărite și a contextului economic și juridic în care se înscrie. Nu este suficientă o simplă calificare formală; instanța trebuie să verifice dacă, în lumina experienței și a structurii pieței, acel tip de acord este inerent nociv concurenței.

În cauza C-8/08, T-Mobile Netherlands, Curtea a subliniat că, deși chiar și o singură reuniune de coordonare poate fi „prin obiect” anticoncurențială, această concluzie nu se poate trage în mod automat. Instanța națională este obligată să examineze conținutul schimbului de informații, scopul său, contextul pieței și comportamentul subsecvent al participanților, pentru a stabili dacă tipul de coordonare este, prin el însuși, suficient de nociv.

În cauza C-67/13 P, Groupement des cartes bancaires (CB), Curtea a criticat explicit tendința de a extinde excesiv sfera restrângerilor „prin obiect” și a statuat că această categorie trebuie interpretată restrictiv. Curtea a cerut autorităților de concurență să demonstreze, cu referire la conținutul, obiectivele și contextul măsurilor, că acestea prezintă „un grad suficient de nocivitate pentru concurență”, înainte de a putea renunța la analiza efectelor.

Avînd în vedere cele expuse, considerăm că nu este acceptabil ca autoritatea să se limiteze la o etichetare a unui acord ca „prin obiect”, fără examinarea contextului și fără motivare serioasă. Mai mult, „obiectul” anticoncurențial nu poate fi transformat într-o prezumție de vinovăție greu sau imposibil de combătut de întreprindere, ci trebuie să fie rezultatul unei analize susținute de argumente și probe.

Prin urmare, formularea „Dacă s-a stabilit...” nu conține nicio garanție că această „stabilire” va respecta standardul de analiză a conținutului, obiectivelor, contextului, gradului de nocivitate. Mai mult, această formulare ambiguă creează riscul ca instanțele interne să trateze concluzia Consiliului Concurenței (că un acord este „prin obiect” restrictiv) ca fiind aproape de necombătut, ceea ce golește de conținut controlul judecătoresc și pune partea sancționată într-o poziție de inferioritate procesuală.

Acest risc de transformare a „obiectului” într-o prezumție aproape indiscutabilă contravine art. 20 din Constituție, întrucât reduce în mod considerabil posibilitatea efectivă a întreprinderii de a contesta, în fapt și în drept, calificarea acordului ca „prin obiect” anticoncurențial. Totodată, aceasta limitează rolul instanței judecătorești la o verificare formală, și nu substanțială, a actului administrativ sancționator.

Subsidiar, aceasta contravine și art. 1 alin. (3) din Constituție, deoarece un stat de drept impune ca sancțiunile economice grave (amenzi mari, eventual alte consecințe) să se întemeieze pe norme clare și pe proceduri în care sarcina probei și standardul de probă să nu fie deformate prin mecanisme aproape ireversibile în favoarea autorității.

Formularea vagă a normei de la art. 5 alin. (3) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, în vigoare la data înaintării prezentei sesizări, accentuează atingerea adusă dreptului la un proces echitabil: în asemenea realități, întreprinderea nu mai beneficiază de un veritabil „egal al armelor” în fața Consiliului Concurenței, iar instanța riscă să devină un organ de validare formală a unei prezumții administrative, nu un veritabil control jurisdicțional.

De aceea, se susține că art. 5 alin. (3), în formularea actuală, prin posibilitatea de a genera o prezumție aproape indiscutabilă a caracterului anticoncurențial „prin obiect” al acordurilor, contravine art. 20 din Constituție și exigențelor unui stat de drept (art. 1 alin. (3)), așa cum sunt ele dezvoltate și prin standardul CJUE în materia restrângerilor „prin obiect”.

Proportionalitatea ingerinței în libertatea economică și în concurența loială (art. 9 și 126 din Constituție)

Art. 9 și art. 126 din Constituție consacră libertatea comerțului și a activității de întreprinzător și obligația statului de a asigura o concurență loială și un mediu economic previzibil.

Un sistem eficient de protecție a concurenței este, fără îndoială, legitim și chiar impus de Constituție. Totuși, mijloacele alese de legiuitor trebuie să respecte principiul proporționalității: să fie apte să atingă scopul legitim, să fie necesare și să nu aducă atingere excesivă drepturilor și libertăților.

Contrar acestor cerințe, norma de la art. 5 alin. (3), în redacția actuală, permite sancționarea unor acorduri comerciale fără demonstrarea efectelor concrete asupra pieței, doar prin calificarea lor ca „prin obiect”. Suplimentar, aceasta lărgeste considerabil riscul ca și acorduri neutre ori pro-competitive să fie calificate abuziv ca fiind „prin obiect”, în lipsa unor criterii și limitări clare.

În consecință, norma de la art. 5 alin. (3), în redacția expusă, afectează în mod disproporționat libertatea contractuală a agentului economic și libertatea acestuia de a desfășura activități economice. Totodată, această normă (și anume formula „Dacă s-a stabilit...”) introduce un climat de insecuritate juridică pentru întreprinderi, care nu pot anticipa cu suficientă claritate când o cooperare legitimă ar putea fi etichetată ca „prin obiect” restrictivă, fără ca măcar să fie analizate efectele.

Această ingerință, lipsită de garanții și de delimitări clare, nu respectă exigențele de proporționalitate derivând din art. 9 și 126 din Constituție.

Alinierea declarată la dreptul Uniunii Europene

Potrivit preambulului Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, se indică faptul că: prezenta lege transpune prevederile art. 101–106 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene din 25 martie 1957, parțial prevederile Directivei (UE) 2019/1 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind oferirea de mijloace autorităților de concurență din statele membre astfel încât să fie mai eficace în aplicarea legii și privind garantarea funcționării corespunzătoare a pieței interne, precum și prevederile Regulamentului (CE) nr. 1/2003 și ale Regulamentului (CE) nr. 139/2004.

Chiar dacă Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 declară în mod expres convergența cu dreptul Uniunii Europene în materie de acorduri anticoncurențiale, în dreptul Uniunii Europene, deși acordurile „prin obiect” sunt, într-adevăr, sancționate fără proba efectelor concrete, Curtea de Justiție a Uniunii Europene condiționează această abordare de:

- analizarea atentă a naturii acordului, în contextul său economic și juridic;
- rezervarea calificării „prin obiect” pentru forme de comportament care, prin ele însele, prezintă un grad suficient de nocivitate pentru concurență;

- obligativitatea motivării detaliate a acestei calificări, supusă ulterior unui control judiciar deplin.

Sintagma „*Dacă s-a stabilit...*” de la art. 5 alin. (3) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, în redacția actuală, oferă însă autorității concurențiale posibilitatea de a trata categoriile „prin obiect” în mod formal, fără a fi necesară probarea reală a faptului că un acord are ca obiect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței.

V. Cerințele autorului sesizării

Reieșind din cele expuse supra, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art. 4 alin. (1) lit. a) și art. 24 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 alin. (1) lit. a) și art. 39 din Codul jurisdicției constituționale,

Solicităm:

1. Admiterea prezentei sesizări;
2. Exercițarea controlului constituționalității dispoziției de la art. 5 alin. (3) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 în redacția actuală a legii (anterior alin. (5) art. 5 al legii) și anume a sintagmei „*Dacă s-a stabilit...*”;
3. Declarația ca fiind neconstituțională a sintagmei „*Dacă s-a stabilit...*” de la art. 5 alin. (3) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 în redacția actuală a legii (anterior alin. (5) art. 5 al legii).

VI. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

Nu sunt

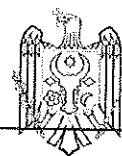
VII. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar pe onoare că informațiile care figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

**Cu respect,
Dmitric Anatolie, avocat**

Digitally signed by Dmitric Anatolie
Date: 2026.01.26 07:56:01 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

ÎNCHEIERE

27 ianuarie 2026

mun. Chișinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ și în materie de insolvență, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice din cadrul Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mîra Ghenadie
Ghedrovici Nicolae și Bostan Angela

Examinînd cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate depusă de SRL „Diazchim” în cadrul examinării cererii de apel declarate de Consiliul Concurenței al RM asupra hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 10 iulie 2023, adoptată asupra acțiunii în contencios administrativ depusă de S.R.L. „Diazchim” împotriva Consiliului Concurenței al RM cu privire la anularea dispoziției Plenului Consiliului Concurenței nr.22 din 16.07.2020, anularea pct.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14 din dispozitivul Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr.DA-22/20-09 din 26.03.2021, încasarea cheltuielilor de judecată,

CONSTATĂ:

Circumstanțele cauzei.

La 12 aprilie 2021, S.R.L. „Diazchim” a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Concurenței al RM cu privire la anularea dispoziției Plenului Consiliului Concurenței nr.22 din 16.07.2020, anularea pct.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14 din dispozitivul Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr.DA-22/20-09 din 26.03.2021, încasarea cheltuielilor de judecată.

Hotărîrea instanței de fond ce constituie obiectul apelului.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 10 iulie 2023, s-a admis acțiunea în contencios administrativ înaintată de S.R.L. „Diazchim” împotriva Consiliului Concurenței al RM cu privire la anularea dispoziției Plenului Consiliului Concurenței nr.22 din 16.07.2020, anularea pct.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14 din dispozitivul Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr.DA22/20-09 din 26.03.2021, încasarea cheltuielilor de judecată.

S-a anulat dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr.22 din 16.07.2020.

S-au anulat pct.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14 din dispozitivul Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr.DA-22/20-09 din 26.03.2021.

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsele încălcări.

Manifestînd dezacordul cu hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 10 iulie 2023, Consiliului Concurenței al RM a contestat-o cu apel.

La 26 ianuarie 2026, SRL „Diazchim”, prin intermediul avocatului Dmitric Anatolie a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „Dacă s-a stabilit...” de la art. 5 alin. (3) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 în redacția actuală a legii (anterior alin. (5) art. 5 al legii).

Studiind cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de SRL „Diazchim”, prin intermediul avocatului Dmitric Anatolie și înscrisurile anexate în susținerea acesteia, Completul judiciar concluzionează despre necesitatea ridicării

excepției de neconstituționalitate și de a remite Curții Constituționale sesizarea respectivă - din următoarele considerente.

În conformitate cu dispozițiile normei procesuale statuate de art. 12¹ alin. (1)-(3), (5)CPC, (1) *În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. (2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:*

a) *obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție;*

b) *excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;*

c) *prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;*

d) *nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.*

(3) ***Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile.***

(5) *Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.*

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, *excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.*

În conformitate cu § 76 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, *în momentul în care judecătorul ordinar constată sau este invocată de către părți o anumită incertitudine privind constituționalitatea actului aplicabil, acesta este obligat să demareze procesul de exercitare a controlului constituționalității.*

În temeiul § § 79-80 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, *controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legiuitorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.*

Dispozițiile §§ 82-83 din aceeași hotărâre prevăd că, *Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.*

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169-171.*

Astfel, examinând condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, concluzionează că respectivele condiții la caz, sunt întrunite – motive din care, cererea depusă de SRL „Diazchim”, prin intermediul avocatului Dmitric Anatolie urmează a fi admisă.

Drept urmare a reglementărilor legale analizate, ținând cont de faptul că obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin. (1) lit. a) din Constituție - fiind o lege organică, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, iar Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale, Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Centru va prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă de către SRL „Diazchim”, prin intermediul avocatului Dmitric Anatolie.

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, art. art.12¹, 269-270 CPC, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ și în materie de insolvență, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice din cadrul Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Centru,-

DISPUNE:

Se admite cererea depusă de SRL „Diazchim”, prin intermediul avocatului Dmitric Anatolie privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se sesizează Curtea Constituțională în vederea soluționării cererii depuse de SRL „Diazchim”, prin intermediul avocatului Dmitric Anatolie privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „Dacă s-a stabilit...” de la art. 5 alin. (3) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 în redacția actuală a legii (anterior alin. (5) art. 5 al legii).

Se remite după competență Curții Constituționale, sesizarea depusă de SRL „Diazchim”, prin intermediul avocatului Dmitric Anatolie privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării cererii de apel declarate de Consiliului Concurenței al RM asupra hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani din 10 iulie 2023, adoptată asupra acțiunii în contencios administrativ depusă de S.R.L. „Diazchim” împotriva Consiliului Concurenței al RM cu privire la anularea dispoziției Plenului Consiliului Concurenței nr.22 din 16.07.2020, anularea pct.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14 din dispozitivul Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr.DA-22/20-09 din 26.03.2021, încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,

Judecătorul

Mîra Ghenadie

Judecătorii

Ghedrovici Nicolae

Bostan Angela